

SCI-CONF.COM.UA

**PRIORITY DIRECTIONS
OF SCIENCE AND TECHNOLOGY
DEVELOPMENT**

**ABSTRACTS OF VII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
MARCH 21-23, 2021**

**KYIV
2021**

PRIORITY DIRECTIONS OF SCIENCE AND TECHNOLOGY DEVELOPMENT

Abstracts of VII International Scientific and Practical Conference

Kyiv, Ukraine

21-23 March 2021

Kyiv, Ukraine

2021

UDC 001.1

The 7th International scientific and practical conference “Priority directions of science and technology development” (March 21-23, 2021) SPC “Sci-conf.com.ua”, Kyiv, Ukraine. 2021. 1220 p.

ISBN 978-966-8219-84-9

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Priority directions of science and technology development. Abstracts of the 7th International scientific and practical conference. SPC “Sci-conf.com.ua”. Kyiv, Ukraine. 2021. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/vii-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-priority-directions-of-science-and-technology-development-21-23-marta-2021-goda-kyiv-ukraina-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: kyiv@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2021 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2021 Authors of the articles

172. **Георгієва М. Д.** 927
СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА БОЛГАРІЇ В
УМОВАХ ВПРОВАДЖЕННЯ СПІЛЬНОЇ АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ
173. **Іванов В.** 933
ФЕОФАН ПРОКОПОВИЧ – ВИЗНАЧНИЙ ДІЯЧ
СИНОДАЛЬНОГО ПЕРІОДУ ІСТОРІЇ ПРАВОСЛАВ'Я НА РУСІ
(ДО 340-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ)
174. **Кабанов В. І.** 941
ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ СЕРЕДНЬОЇ ЗАГАЛЬНОЇ
ОСВІТИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ
175. **Михайлова Л. В.** 950
ФЕНОМЕН ГЕРОЙСТВА В ДОБУ ЗАХІДНОЄВРОПЕЙСЬКОГО
РАННЬОГО МОДЕРНУ

КУЛЬТУРОЛОГИЯ

176. **Дзюбенко Н. В., Климишин О. С.** 955
ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ ПОБУДОВИ
ПРИРОДНИЧОМУЗЕЙНИХ ТИМЧАСОВИХ ЕКСПОЗИЦІЙ
177. **Сидоренко Л. В.** 961
МІСЦЕ КУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ РОБОТИ В ЗБРОЙНИХ СИЛАХ
УКРАЇНИ

ПОЛИТИЧЕСКИЕ НАУКИ

178. **Березньова А. О., Кудик П. О.** 966
ІНФОРМАЦІЙНА СФЕРА ЯК ВИМІР ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ
179. **Кривчик Г. Г.** 970
ЗНАЧЕННЯ, ПРОБЛЕМИ І РИЗИКИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ
В УКРАЇНІ

ФИЛОЛОГИЧЕСКИЕ НАУКИ

180. **Vilkhovchenko N., Shayner H.** 976
TERMINOLOGY USED IN SCIENCE FICTION: PECULIARITIES
OF SEMANTIC AUGMENTS
181. **Бойван О. С.** 979
ЧОЛОВІЧИЙ МОВНИЙ ПОРТРЕТ І ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЯ В
СУЧАСНИХ ТВОРАХ
182. **Лібак Н. А., Певсе А. А.** 986
НЕОЛОГІЗМИ В МОВІ ЗМІ

ФИЛОСОФСКИЕ НАУКИ

183. **Яровицкая Н. А., Липина Э. Р.** 989
ЦЕРКОВЬ И ЧЕЛОВЕК: СОЦИАЛЬНЫЕ РИСКИ ДИАЛОГА В
XXI ст.

ЗНАЧЕННЯ, ПРОБЛЕМИ І РИЗИКИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ

Кривчик Геннадій Георгійович,

доктор історичних наук,

професор

Дніпрівський національний університет

залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна

Вступ. Однією з доленосних реформ в Українській державі є реформа децентралізації влади, що почалася у 2014 р. і триває донині. Реформа доленосна – адже вона неминуче тягне за собою трансформації форми держави, тобто, політичного режиму, державного устрою, організації влади.

У вирішенні цього завдання є безумовні успіхи й позитивні результати, які знайшли відображення у наукових працях політологів, економістів, юристів і передусім фахівців у царині державного управління. На жаль, більшості наукових публікацій притаманний апологітичний підхід до аналізу вказаної реформи, що може спричинити її невдачу. **Мета** даного виступу – критичний погляд на проведення реформи децентралізації влади в Україні. Для цього застосована перевірена практикою **методологія** політичного дослідження, насамперед принцип об'єктивності та діалектичний метод, який, серед іншого, передбачає розгляд кожного явища і процесу в їх іманентних протиріччях.

Результати дослідження. Децентралізація влади, тобто передача частини повноважень з центру до периферії, є найбільш раціональною формою організації життєдіяльності суспільства. По-перше, в ідеалі децентралізація дозволяє рівномірно розподілити відповідальність за суспільні справи між центральною і місцевими владами, державними інституціями і місцевим самоврядуванням; по-друге, забезпечує врахування регіональних особливостей при проведенні єдиної державної політики; по-третє, сприяє залученню до державних справ широких верств населення; по-четверте, формує національну політичну еліту й кадровий резерв для вищих ешелонів державної влади; по-

п'яте, унеможливилює встановлення диктатури й тоталітаризму. Як писала у своїй книзі «Мистецтво управління державою» М. Тетчер: «...уряд у вільному суспільстві має бути обмеженим і щодо масштабу, і щодо сфери проникнення в життя останнього, він не повинен вторгатися в такі області життя, які по праву є приватними» (Тетчер, М. (2005), С.132).

Розв'язання завдання запровадження децентралізації влади в Україні перейшло в практичну площину в 2014 р., коли було визнано, що «Система місцевого самоврядування на сьогодні не задовольняє потреб суспільства. Функціонування органів місцевого самоврядування у більшості територіальних громад не забезпечує створення та підтримку сприятливого життєвого середовища, необхідного для всебічного розвитку людини, її самореалізації, захисту її прав, надання населенню органами місцевого самоврядування, утвореними ними установами та організаціями високоякісних і доступних адміністративних, соціальних та інших послуг на відповідних територіях» (Концепція, 2014).

Відтоді відбулося два етапи децентралізації влади. На першому етапі – 2014-2018 рр. – в країні відбувалися повсюдне створення об'єднаних територіальних громад (ОТГ) і надання їм певної господарської та фінансової самостійності. Станом на 11 листопада 2019 р в Україні було створено 1002 ОТГ з населенням понад 11 млн людей (В Україні створено, 2020). У 2014 р. уряд провів фінансову децентралізацію, віддавши громадам частину загальнодержавних податків та перевівши їх на прямі відносини з державним бюджетом. Завдяки цьому окремі сильні ОТГ досягли чималих успіхів у вдосконаленні соціально-культурної інфраструктури своїх населених пунктів. Однак в умовах «корозії» системи державного управління й падіння довіри населення до усіх гілок центральної влади, посилення самостійності громад великих міст призвело на практиці до зміцнення впливу місцевих еліт, які стали більш авторитетними і сильними, ніж загальнонаціональні політики. На жаль, тут не обійшлося без корупції й подальшого зрощування місцевих еліт з криміналітетом.

Основним змістом другого етапу реформи, який через зміну влади в Україні фактично розпочався не в 2019, а 2020 р., стало: завершення процесу створення ОТГ, укрупнення районів, проведення виборів в ОТГ і новоутворених районах. Відповідно до Постанови ВРУ від 17 липня 2020 р. «Про утворення та ліквідацію районів» адміністративно-територіальний устрій України включив 136 районів замість 490 до 2020 р. (Про утворення та ліквідацію районів, 2020).

17 листопада 2020 р. Верховна Рада України прийняла Закон «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань організації та діяльності органів місцевого самоврядування і районних державних адміністрацій» (Про внесення змін, 2020), у якому були врегульовані питання: про повноваження і правонаступництво органів місцевого самоврядування; призначення виборів старост у затверджених територіальних громадах; правонаступництво комунального і державного майна, бюджетних ресурсів, прав і обов'язків. Також закон дозволив створювати районні державні адміністрації у зв'язку зі змінами в адміністративно-територіальному устрої країни.

На виконання зазначеного Закону Кабінет Міністрів України прийняв постанову, якою затвердив заходи щодо утворення та реорганізації районних державних адміністрацій (Про затвердження, 2020). Уряд прийняв також низку розпоряджень, за якими реорганізував та утворив 119 районних державних адміністрацій. Невдовзі був сформований новий склад РДА, які мають забезпечити взаємодію з новообраними районними радами та спільно вирішувати нагальні завдання.

У лютому 2021 р. Європейський парламент схвалив Доповідь щодо імплементації Україною Угоди про асоціацію з ЄС, у якій децентралізацію влади в Україні визнано однією з найуспішніших реформ (Європарламент, 2021). Однак, по-перше, чи можна вважати дану реформу завершеною, поки вона не закріплена в Конституції України, адже реформа означає суттєві зміни і в адміністративно-територіальному устрої держави, і в організації влади; а по-

друге, успішність будь-якої реформи може визначити лише практика. Між тим, саме практика викликає низку нарікань як з боку фахівців, так і з боку населення. Зокрема, чимало фахівців указують, що у даному визгляді реформа як мінімум послабила керованість управління країною, загострила протиріччя між державними інституціями і органами самоврядування (президентом і мерами, губернаторами і облрадами, губернаторами і міськрадами тощо), що одним із наслідків реформи є загроза феодалізації, посилення «місцевих баронів», поява «феодів, які окопалися, отримали силу, підтримку, мандат від виборця, а також фінансові та адміністративні ресурси» (Кулик, В., 2021). Щодо пересічних людей, насамперед селян, то вони скаржаться на примусовий характер утворення ОТГ, недемократичність утворення нових районів, а головне на те, що адміністративні, побутові та культурно-освітні послуги стали менш доступними для них.

Однак головна проблема децентралізації влади в Україні полягає в тому, що під приводом децентралізації відбувся елементарний перерозподіл влади серед правлячої верхівки. Центральна влада, різні центральні інститути державної влади усвідомивши свою некомпетентність, нездатність управляти складним державним механізмом, не маючи належного політичного досвіду тощо, змушені були поділитися частиною своїх корупційних прибутків і важелів керівництва з місцевими олігархами, елітами і навіть криміналом. Останні обзавелися своїми партіями, арміями, підпорядкували силові структури, отримали своїх парламентарів тощо. При цьому якось не береться до уваги той факт, що демократія зовсім не означає розподіл влади і національних багатств між центральною бюрократією, олігархами і регіональними феодалами. Демократія – це насамперед відповідальність влади (і центральної, регіональної) перед суспільством, це можливість громадян контролювати владу, це механізми реальної участі громад у житті своїх регіонів і всієї країни. Демократія – це плюралізм думок, право людей на виявлення власних поглядів, можливість скористатися цим правом. Це наявність і захищеність

демократичних свобод і суворе дотримання Основного Закону держави, інших законів усіма громадянами, але передусім гарантом додержання Конституції.

Отже, головний **висновок** з раніше викладеного такий: головним критерієм успішності реформи децентралізації влади, як і кожної реформи, має стати насамперед розширення політичних прав громадян, збільшення матеріальних і соціальних благ людей.

Бібліографічні посилання

1. В Україні створено понад 1000 ОТГ. – URL: minregion.gov.ua/press/news/v-ukraini-stvoreno-ponad-1000-otg/
2. Європарламент визнав децентралізацію однією з найуспішніших реформ. – URL: ukrinform.ua/rubric-politics/3189813-evroparlament-viznav-decentralizaciju-odnieu-z-najuspishnih-reform-v-ukraini.html
3. Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні. Схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 р. № 333-р. – URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80#Text
4. Кулик, В. Регионы будут все больше противостоять правительству и президенту // Вести-UA.Net. 2021.21 янв. – URL: vesti.ua.net/novosti/politika/171054-v-kulik-regiony-budut-vse-bilshe-protivostoyat-pravitelstvu-i-prezydentu
5. Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань організації та діяльності органів місцевого самоврядування і районних державних адміністрацій. Закон України. Від 17.11. 2020 р. №1009-IX. – URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/1009-IX#Text.
6. Про затвердження Порядку здійснення заходів щодо утворення та реорганізації районних державних адміністрацій, а також правонаступництва щодо майна, прав та обов'язків районних державних адміністрацій, що припиняються: Постанова Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 р.

№1321. – URL: [www.kmu.gov.ua/ npas/pro-zatverdzhennya-poryadku-zdijsntnnya-zahodiv-shodo-rajonih-derzhavnih-administracij-1321-161](http://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-poryadku-zdijsntnnya-zahodiv-shodo-rajonih-derzhavnih-administracij-1321-161).

7. Про утворення і ліквідацію районів: Постанова Верховної Ради України від 17 липня 2020 р. – URL: rada.gov.ua/news/Novyny.196122.html

8. Тетчер, М. (2005). Искусство управления государством. Стратегии для меняющегося мира / Пер. с англ.-2-е изд. М.: Альпина Бизнес Букс. – 504 с.